

[Bernhard Baunsgaard]

besparelser, der hidtil er sket, er sket ude i kommunerne. Kommunerne har indtil dette finansår fået procenttilskud fra staten, og når de har skåret ned på bibliotekerne, kan de ikke henvise til, at det er noget krav. Der var et krav om 8 mill. kr., som i det store og hele blev sparet ved, at lønningerne ikke skulle stige, som man havde forventet. Det er sandheden om det.

Mette Madsen (V):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for den imødekommenhed, der blev vist over for at drøfte kunstfonden i sin helhed. Vi ændrede loven om Statens Kunstfond i 1978, og da foreslog vi fra venstres side, at der skulle en revisionsparagraf med, for det er jo en af de meget få love, hvor der ikke er en revisionsparagraf. Men den daværende minister, hr. Niels Matthiasen, ønskede ikke en sådan paragraf – med den begrundelse, at kunstfondloven nu var ude over forsøgsstadiet og derfor skulle kunne fungere uden ændringer. Vi mente i venstre dengang – og det mener vi stadig – lige det modsatte, nemlig at regeringen og folketinget bør være opladt over for de strømninger og bevægelser i kunsten, der er i vort samfund, opladt over for impulser og inspiration fra 3 mands udvalget og de medlemmer, der er i repræsentantskabet. Der er jo en stadig udskiftning dér; der kommer hele tiden nye ind, og der kommer hele tiden nye toner fra kunstfondens 3 mands udvalg og fra repræsentantskabet. Sidder man i repræsentantskabet, støder man også tit på nogle knopper, som det kunne være praktisk at få fjernet. Derfor mener jeg altså, at det ville være godt, at vi fik en drøftelse – måske ikke en revision, men en drøftelse af Statens Kunstfond.

Der har været talt meget i dag om folkelige bevægelser, navnlig i begyndelsen af debatten. Det er nok et ord, der opfattes meget subjektivt. Der har været talt om, om de var røde eller grønne, eller om de var positive eller negative. Jeg vil gerne lige klargøre, hvad venstre mener med »folkelig bevægelse«, hvad vi lægger i ordene. Vi tænker f.eks. på andelsbevægelsen, højskole- og friskoletanken, skytte- og gymnastikforeningerne, brugsforeningerne, det folkeoplysende arbejde, der har fundet sted i forsamlingshusene, og kvindefrigørelsen. Det er de gamle bevæ-

gelser, som meget af vort kulturmønster i dag hviler på, og lige siden de startede og havde deres store tid, er der kommet nye til hele tiden, nogle for en kort tid, nogle for at blive. Vi har opdaget gang på gang, at mange af de nye initiativer, der opstår ude omkring, kommer netop fra de folkelige bevægelser.

Der er mange kulturelle aktiviteter, der hviler på princippet hjælp til selvhjælp, altså hvor man kan gå hen og få hjælp, hvis nogle private mennesker går sammen om et eller andet, de synes var spændende at komme i gang med. Mange ting udspringer af private initiativer. F.eks. har vi i de senere år set starten på alle de lokalhistoriske arkiver, som man nu har fået i faste rammer, men de begyndte med, at der rundt omkring i stationsbyerne, f.eks. oppe i Vendsyssel, var en 3-4-5 mennesker, der sagde: vi må se at få samling på alle de ting. Kommunen støttede lidt i starten somme tider, og somme tider var det udelukkende for deres egne penge, men i hvert fald fik de tingene sat i gang. Det er den slags initiativer, altså alt det, der kribler og gror, som det er så vigtigt at der kan være penge til selv i smalle tider. Jeg nærer altså ikke den store skræk, som har været udtrykt fra nogle sider i dag, for, at kommunerne ikke stadig væk kan finde penge til sådan nogle ting. Det ligger jo i hele princippet om decentraliseringen og nærsamfundet, at svigter kommunalbestyrelsens medlemmer over for sådanne initiativer, friske initiativer i kommunerne, vil kommunalbestyrelsesmedlemmerne usvigelig sikkert stå til kløved næste valg. Det ville måske være klogt af kommunalbestyrelserne, at de af og til samlede alt, hvad der var af foreninger i en kommune, til et fælles møde. Det skulle muligvis ind i den kommunale styrelseslov, at man i hvert fald to gange i løbet af en valgperiode skulle have et møde med alle de mennesker, der beskæftiger sig med kulturaktiviteter, for at se, om der måske var nogle, der har fået penge i 20 år helt automatisk, og som efterhånden bare sidder og snorker og ikke rigtig bruger dem til noget frisk og godt, så der af den grund ikke bliver penge til alle de nye ting, der gerne skulle sættes i gang.

Dette afsnit kan jeg slutte med at sige, at jeg er også meget åben over for at drøfte spørgsmålet om den fornyede byrdefordeling, som har været rejst her mod slutningen af debatten.